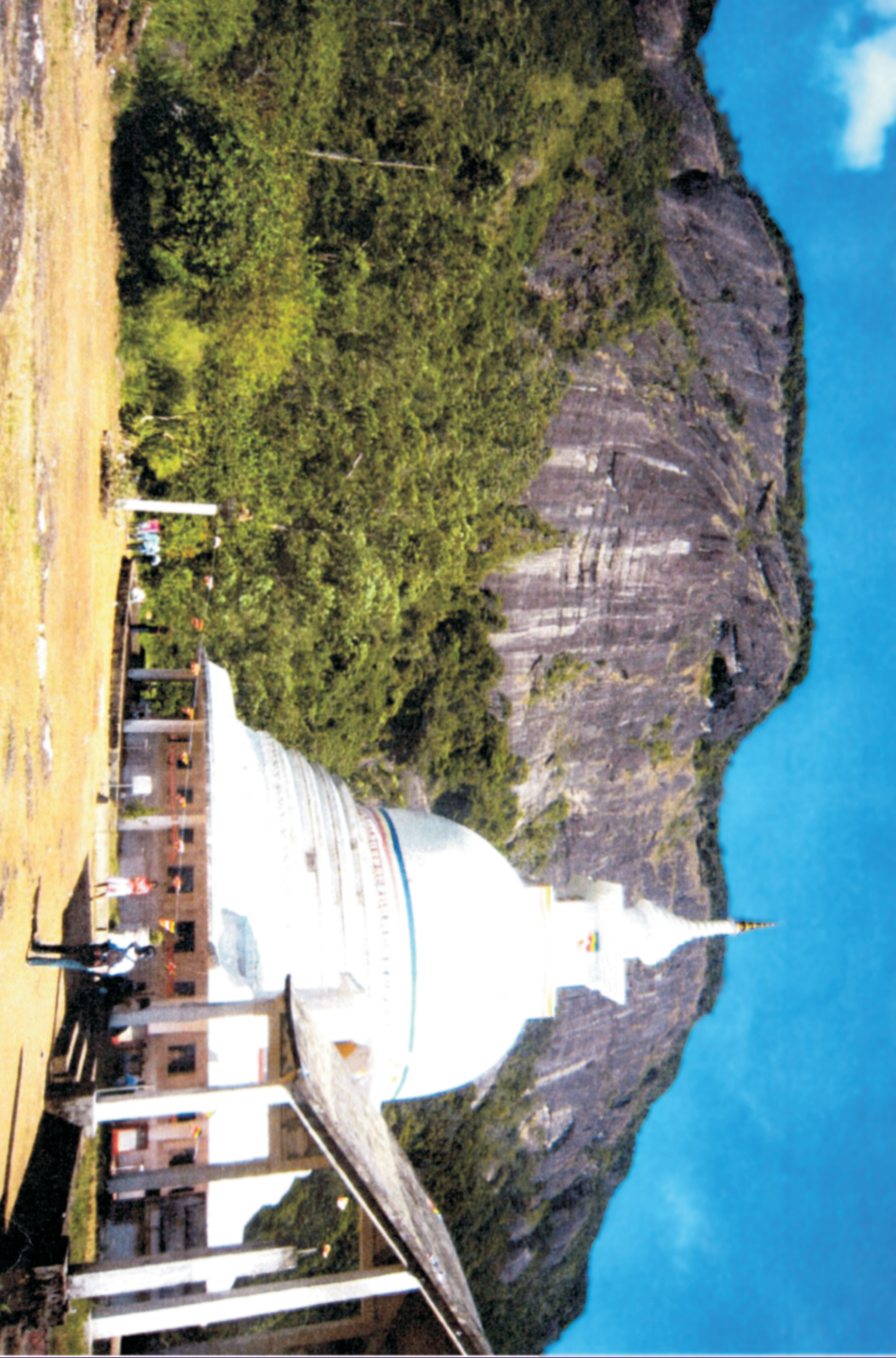

මුද්‍රණය - ගගන ප්‍රින්ටර්ස් - 0719 850 841

දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණය

සංස්කරණය

පූජ්‍ය අකුරේගොඩ රතනසාර හිමි.

මස් මාංශ අනුභවය සතුන් මැරීමට අනුබලයකි

ප්‍රශ්නය -

පසුගිය බුදුසරණ පත්‍රයක පළවූ ''මස් කනවට මරණවද ?'' මරණවට කනවද ?'' යන මාතෘකාව යටතේ ත්‍රිකෝටික පාරිශුද්ධි මාංශය පිළබඳව සඳහන් විය. එය අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස උදාහරණයක් දෙමින් විස්තර කර දෙන්න.

සමන් ධම්මික අල්විස්,
වෛද්‍ය පාර, දෙහිවල.

පිළිතුර -

''නභික්ඛ වෙ ජානං උද්දිස්සකටං මාසං පරිභුඤ්ජි තබ්බං යෝ පරිභුඤ්ජියෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කතස්ස අනුජානම් භික්ඛවේ තිකෝටි පරිශුද්ධං මච්ඡ මංසං ආදිට්ඨං අසතං අපරිසාකිතං'' යන මේ විනය පිටකයෙහි මහාවග්ග පාලියේ භෙසජ්ජක්ඛනවක යෙහි එන පාඨයෙන් නොවැළඳිය යුතු මස්මාංශ මොනවාද වැළඳිය යුතු මස්මාංශ මොනවාදැයි පැහැදිළි වේ. '' මහණෙනි, දැන දැන තමන් උදෙසා කළ මස් නොවැළඳිය යුතුය. යමෙක් වළඳන්නේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, තමන් විසින් නොකළ ත්‍රිකෝටි පාරිශුද්ධ මත්ස්‍ය මාංශ අනුදනිමි'' යනු පූර්වෝක්ත පාඨයේ අදහසයි. මේ අනුව තමන් උදෙසා මැරූ මස් මාංශ භික්ෂුවක් දැනගෙන වැළඳුවහොත් අක්කටාපත්තියකට පත් වේ. තමන් වහන්සේ උදෙසා නොමැරුවත් ත්‍රිකෝටික පාරිශුද්ධි මංශ වුවත් අකැප දස වැදෑරුම් මස්ද අනුභව කිරීමෙන් දුක්කටා පත්තියට පැමිණේ.

තමා නිසා මරණ ලද්දේ යයි දුටුවේ නැති ඇසවේ නැති හාත්පසින්ම සැකයක් නැති මත්ස්‍ය මාංශ තුන් කෙළවරක් පිරිසිඳු මත්ස්‍ය මාංශ වේ.

මෙතැන ප්‍රශ්නය වන්නේ මස් කන නිසා මරණවද, මරණ නිසා කනවද ? යන ප්‍රශ්නයයි. මෙවැනිම තව ප්‍රශ්නයක් ගෙන බැලුවහොත් බඩගිනි වෙන නිසා උයනවද ? උයන නිසා බඩගිනි වෙනවද ? කියා සළකා බැලිය හැකියි. මේ අනුව බඩගිනි වෙන නිසායි උයන්නේ. එසේම කන නිසායි මරන්නේ. ඒක විහිළුවකි. මරා මස් මදි වුවහොත් ඊට පසුව දා එළුවන් දෙදෙනෙකු මරන්නේය. එබැවින් මස් මාලු කෑම සත්වයන් මැරීමට අනුබලයක් වන බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නොවේ. එවිට තමනුත් කන නිසා මරණ බවට කිසිම සැකයක් නැත. එහෙත් දෙව්දත් තෙර ඉල්ලූ වරපසෙන් එකකි ජීවිතාන්තය දක්වා භික්ෂූන් වහන්සේලා මස් මාංශයෙන් වෙන් විය යුතුය යන්නය. එය බුදුරජාණන් වහන්සේ පණවා වදාලේ නැත.

නිදහසේ වැළලෙන්න ඉඩනොදෙන බොරැල්ල කනත්ත

තම මව, පියා, සොයුරු සොයුරියන්ගේ වියෝවෙන් හඬා වැටෙනා, වැළපෙන ඥාතීන් අපට හුරුය. එය සාමාන්‍ය මනුෂ්‍ය ස්වරූපයයි. එවන් දසුනක් මනුෂ්‍යකුට අනේ පව් කියන වචන පෙළ හදවතින් කියැවේ.

මෙවැනි සංවේදී අවස්ථාවකට මුහුණ දෙන ඥාතීන්ගේ මීළඟ ප්‍රධාන කාර්යයක් වන්නේ දේහය මිහිදන් කිරීමට සුසාන භූමියක් වෙන්කරවා ගැනීමය. මෙවන් අවස්ථාවකට මුහුණදුන් මාගේ හිතවතෙකු බොරැල්ල සුසාන භූමියට ගියේ තම මව මිහිදන් කිරීමට කටයුතු පිළියෙල කිරීමටය. සුසාන භූමි කාර්යාලයේ කටයුතු නිම කිරීමෙන් පසු එම ස්ථානයේ සිටි නිලධාරී මහතුන් අපට දන්වා සිටියේ වළ පරීක්ෂා කර එම වළ කපන සේවකයන් හමුවේ කථා කර ගන්නා ලෙසය. වළ කැපීමට සැහෙන ශිල්ප ඥානයක් අවශ්‍ය බව දැනගත්තේ වළ කපන සේවකයන් හමුවූ විටදීය. ''අපි හතර දෙනෙක් ඉන්නවා. අපිට මේ ගාන දෙන්න.'' ඔවුන් මිල නියම කර අවසන්ය. එය සිය ගණනින් නොව දහස් ගණනකි. ඔවුන්ගේ වචනයෙන් නම් ඔවුන් කියා ඇත්තේ සාධාරණ ගණනකි. එතනින් එහාට කතා අවශ්‍ය නැත. කථාව දුර ගියහොත් අප අපේ වළ කපා ගත්තා වනු ඇත.

නියමිත දිනයේදී දේහය රැගත් අවමංගල්‍ය පෙරහර අදාළ ස්ථානයට ළඟාවෙයි. මව භූමිදානය කිරීමට ස්ථානය සූදානම්ය. සියලු ඥාතීන්ගේ දුක් අදෝනා මැද වළ තුළ තැන්පත්වේ. කනත්තේ සේවකයෝ සිය අවසාන රාජකාරිය ඉටු කරදීමට සූදානම්ය. ඔවුන් හතර දෙනෙකි. තම මව භූමදානය කළ ඥාතීහු ආපසු යාමට සැරසෙයි. මහත්සිවූ සේවකයන්ට තේ එකක් බීමට කීයක් හෝ දිය යුතුය. එය යුතුකමකි. මගේ මිතුරා රුපියල් සියයේ කොල අටක් ඔවුනට දී හතර දෙනා බෙදා ගන්නා ලෙස කියා සිටියි. එය අතට ගත් සේවකයා ප්‍රසිද්ධියේම එම මුදල් ගණන් කරයි. ''අපෝ මේක මදි. අපිට දෙදහක් දෙන්න.'' කාට කියන්නද මේ දුක මුදල් ගත් ඔවුහූ සතුටින් ගියහ.

මහජන මුදලින් වැටුප් ලබන මෙම සේවකයන්ගේ ක්‍රියා කලාපය ඉතා ලජ්ජා සහගතය. අමානුෂිකය. නැති බැරි මිනිසුන් කී දෙනෙක් මොවුන් හමුවේ අසරණ වෙනු ඇද්ද? මේ පුද්ගලයන්ගෙන් තෙතමනයක්, දුකක් තව කෙනෙකු වෙනුවෙන් ඇති වේයැයි සිතීම පවා විහිළුවකි. ඒ ගුණාංග ඇත්තේ ඔවුන් කපන අඩි 06 ක වළටත් වඩා ගැඹුරිනි. මේ පුද්ගලයන් පාලනය කරන බලධාරීන් නිලධාරීන් මේ වගකීම ගත යුතුමය. මෙම අය මිල නියම කිරීමෙන් වැළකීමට පියවර ගත යුතුමය. නැතහොත් නිදහසේ වැළලීමටද මිනිසුන්ට නොහැකි වනු ඇත.

මේ සම්බන්ධව බලධාරීන්ගේ දෙනෙත් විවර වීම දෙනෙත් වසාගත් මිනිසුන්ට කරන සේවයක් වනු ඇත.

අනුර නාගොඩගේ,
අභියාචනාධිකරණය, කොළඹ 12.

දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණය

අංක : 27

සංස්කරණය

පූජ්‍ය අකුරේගොඩ රතනසාර හිමි.

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

පෙරවදන

''දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණය'' නමින් සංස්කරණය කරනු ලබන මෙම දහම් ග්‍රන්තය සාරාර්ථ සංග්‍රහ නමින් ක්‍රිස්තු වර්ෂ 1927 ජූලි මස 15 වැනි දින මුද්‍රණය කර ප්‍රසිද්ධ කරන ලද ඉතා අගනා උතුම් දහම් ග්‍රන්තයක් මා වෙත ලැබී එය කියවා බලා වර්තමාන සමාජයට අවබෝධ කරදීමේ අපහසුතාවයත්, මෙයට අවුරුදු 85 කට පෙර තිබූ භාෂා විලාශයත්, වර්තමානයේ තිබෙන සරළ, බොළඳ ග්‍රන්තවත් නොබලන සමාජයට මෙවන් ගැඹුරු දහම් ග්‍රන්ත අදට ඔබින ආකාරයට සංස්කරණය කිරීමේ අපහසුතාවයත්, එනමුත් කෙසේ හෝ දහම් මඟට නැඹුරු පින්වතුන් වෙනුවෙන් මාගේ කාලය මහන්සිය නොබලා මෙය පිටපත් කරන්නේ සෑම බොදු මුවකම තිබෙන ''දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණය'' යනු කුමක්ද කියාවත් නොදන්නා අය ඉදිරියෙහිදී වැඩිවන බවත් එසේම බුදු පිළිම අඹන අයත්, ඒවායේ අනුග්‍රහයකයෝවත් ඒ කිසිවක් නොදන පිළිම වහන්සේලා නිර්මාණය කරනු ලබන්නේත්, ප්‍රදර්ශනය කරනු ලබන්නේත් හුදෙක් ලෝකයා රැවටීමේ පරමාර්ථයෙන්ම නිසාත් ටික දෙනෙකුට හෝ මේ ගැන දැනුවත් කිරීම සම්බුද්ධ ශාසනය වෙනුවෙන් මාගෙන් විය යුතු යුතුකමක් වශයෙන් සිතාත්,

එසේම මෙකී බුදුගුණ කියවීම නිසා අපගේ සිත් සතන් තුලට ගලා එන්නාවූ 1500 ක් පමණ කෙළෙස් සතුරන් (නොයෙක් ආකාරයෙන්) වෙනුවට බුදුගුණ සිතීම, කියවීම, අන්‍යයන්ට ධර්මදාන වශයෙන් ධර්මාවබෝධය දීමත්, භවදුක නොදන තව තවත් එම තෘෂ්ණාවෙහිම ඇලී සිටින සත්වයාට මෙළොව පරළොව හිතසුව පිණිස දුගතියෙන් මිදීම පිණිස අප මහා බෝසතාණන් වහන්සේ ගමන් කල සම්‍යක් දෘෂ්ටික මාර්ගය අනුව අපගේ ශක්ති ප්‍රමාණයෙන් හොඳ දැහැමි දිවියක් ගෙවීමට මෙය ආදර්ශයක් වේවායි පතමි.

08.08.2016

අකුරේගොඩ රතනසාර හිමි.

නමො තසස භගවතො අරහතො සමමා සමබුඬසස !!!

"දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණය"

ඉතිපිසො භගවා අරහං සමමා සමබුඬො
විජජාචරණ සමපනෙනා සුගතො ලොකවිදූ
අනුත්‍තරො පුරුසධමම සාරථී සත්‍ථා දෙවමනුසසානං
බුඬො භගවා - යි.

සර්ව ලෝකවාසීන්ට අග්‍රවූ සර්වඥයන් වහන්සේ දෙතිසක් මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණයෙන් සමන්විත වූ සේක. ඒ පුරුෂ ලක්‍ෂණයෙන් සමන්විතව ගෘහවාසයෙහි විසූ සේක් වීනම් සතිස් ලක්‍ෂ දස දහස් තුන්සිය පණස් යොදුන් ඇති චක්‍ර වාටයෙහි ක්‍ෂුද්‍ර ද්වීප දෙදහසකින් පිරිවරණ ලද සතර මහත් දිවු තෙලෙහි පවත්වන ලද ක්‍ෂාදක්‍ර ඇති සප්ත රත්න සමන්විත නරශ්‍රෙෂ්ඨ යෙක්ව සක්විති රජ සිරි විඳිනා සේක. ගෘහාභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට පැවිදි වූ හෙයින් අරිහත් සම්‍යක් සම්බුඬත්වයට ප්‍රාප්ත වු සේක.

යම් පුරුෂ ලක්‍ෂණයකින් යුක්තව මහා පුරුෂ තෙම ගෘහවාසයෙහි විසුව හොත් සක්විති රජ වන්නාවූ ගෘහාභිනිෂ්ක්‍රමණය කළහොත් අරිහත් සම්‍යක් සම්බුඬත්වයට ප්‍රාප්ත වන්නාවූ එම ලක්‍ෂණයෝ නම් කවුරුද යත් ?

එම දක්වන්නට වදාළෙ මැනෝ

මේ දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණය වර්ණනා කරණුවන් විසින් කර්මය කර්ම සාදෘශ්‍යය ලක්ෂණය ලක්ෂණානිසංසය යන මේ සතර කොටස එකී එකී ලක්ෂණයක දක්ව දක්වා වර්ණනා කල කල්හී විස්තර වශයෙන් වර්ණනා කලා නම් වෙයි. එනිසා කර්මය කර්මසාදෘශ්‍යය ලක්ෂණය ලක්ෂණානිසංසය යන මොවුන්ගේ වශයෙන් වර්ණනා කරනු ලැබේ.

කෙසේද යත් ?

(01)

සද්ධර්මකුසු මඵලපත්‍රාලංකෘත කල්පද්‍රැමවූ ඒ සර්වඥයන් වහන්සේ පුරිම ජාති පුරිම භව (පෙර ආත්ම ජාති) පූර්ව නිකේත සංඛ්‍යාත සසරෙහිම පළමු සැරිසරණ සේක් පූර්ව ආත්ම කෝටි ප්‍රකෝටි ප්‍රමාණයක් කිව නොහැකි ශත සහශ්‍රයෙහි කුශල ධර්මයෙහි දෘඪව සමාදානයවූ සේක.

එසේම අවස්ථිත සමාදානයෙහි කයසුචරිතයෙහි, වචී සුචරිතයෙහි, මනෝ සුචරිතයෙහි, දාන සංවිභාගයෙහි, ශීල සමාදානයෙහි, උපොසත ශීල වාසයෙහි මත්තෙය්‍ය තායෙහි, පෙත්තෙය්‍යතායෙහි, සාමඤ්ඤතායෙහි, බ්‍රහ්මඤ්ඤතායෙහි, කුලංජ්‍යෙෂ්ඨා පචායිතායෙහිද අන්‍යතර අධි කුශල ධර්මයෙහිද සනරාමර ලෝකයා විසින් නොසෙල් විය හැකි පරිද්දෙන් දෘඪවූ සමාදානය ඇතිවූ සේක. එම කුශල කර්මය හේතු කොට ගෙන මරණින් මත්තෙහි දෙව්ලොව ඉපිද එහි දිව්‍යවූ ආයුෂයෙන් දිව්‍යවූ වර්ණයෙන් දිව්‍යවූ සැපයෙන් යශසින් දිව්‍යවූ ආධිපත්‍යයෙන් දිව්‍යවූ රූපයෙන් ශබ්දයෙන් සුගන්ධයෙන් රසයෙන් දිව්‍යවූ ස්ප්‍රෂ්ටයෙන් සෙසු දෙවියන් මැඩපවත්වමින් දිව්‍ය සම්පත් විඳ එයින් චුතව වැඩි සේක් මෙසමයෙහි සුප්‍රතිෂ්ඨිත සිරිපා දෙක ඇතිවූ සේක. හෙවත් - අග්‍රපාද තගය හෝ පාර්ෂ්ණිය හෝ පාර්ශ්වය හෝ පෙරටුව බිම ස්පර්ශකරන පාද තල

මධ්‍යයෙන් ඡිද්‍ර හෝ පැණෙන පත්ල නගන කල පාදාග්‍රාදීන් කෙරෙන් එක්තරා ස්ථානයක් පෙරටුව නැගෙන සෙසු අයගේ පතුල්සේ නොව ස්වර්ණපාදුකා සෙයින් එක්වරම පොළොව ස්පර්ශය කරන එ පැහැර නැගෙන සුප්‍රතිෂ්ඨිත පාද තලය යි කියන ලද මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණය ලැබූ සේක.

ඉදින් මෙකී ලක්ෂණයෙන් සමන්විතව ගිහිවාසයෙහි විසූ සේක් නම් මනුෂ්‍යවූ කිසිම හතුරකුට මැඩ පැවැත්විය නොහැකි චක්‍රවර්තී රාජ්‍යශ්‍රී පදප්‍රාප්ත වන සේක. ගිහි බන්ධනයෙන් නික්ම පැවිදිවූ හෙයින් සම්මා සම්බුද්ධ රාජ්‍යයට පැමිණ අභ්‍යන්තරගත රාගයෙන් හෝ වෛරයෙන් හෝ මෝහයෙන් හෝ බාහිරවූ ශ්‍රමණයෙකු විසින් හෝ බ්‍රාහ්මණයකු විසින් හෝ දෙවියකු විසින් හෝ මාරයකු විසින් හෝ බ්‍රහ්මයෙකු විසින් හෝ අල්ලා මැඩපැවැත්විය නොහැකි යවූ සේක.

තවද කර්මය නම් ඒ ත්‍රෛලෝක්‍යාචාර්‍ය්‍ය වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සාරාසංඛ්‍ය කල්ප ලක්ෂයක් පුරා දෘඪ සිතින් කලාවූ දානාදී කුශල කර්මය වන්නේය, කර්මසාදෘශ්‍යය නම් දෘඪතරව කළ බව සනරාමර ලෝකයෝ දනිත්වයි භගවන්නාක් මෙන් උපන්නාවූ සුප්‍රතිෂ්ඨිත (පාදතා) මහා පුරුෂ ලක්ෂය වන්නේය. ලක්ෂණානි සංසය නම් හතුරන් විසින් මැඩ පැවැත්විය නොහැකි බව වන්නේය. මේ හතර කොට්ඨාශය සියලු මහා පුරුෂ ලක්ෂණයටම යොදා ගත යුත්තේය.

(02)

සර්වගුණරත්නිධිනිකෙත වූ ඒ සර්වඥරාජොත්තමයාණන් වහන්සේ පූර්වජන්මයෙහි සියලු ජනයාට සැප එලවූ සේක. සෑම සත්වයන්ටම භිය, සැක නූපදවා ධාර්මික වූ රැකවරණය කොට සියලු සත්වයන්ටම අභය දානය දී පිරිවර සහිත. වූ මහා දන් දුන් සේක. එසේ මනා කොට කරන

ලද සුචරිතයෙන් ස්වර්ගයෙහි ඉපිද අනන්ත අප්‍රමාණ දීර්ඝකාලාන්තරයක් මුලුල්ලෙහි දිව්‍ය ශ්‍රී සැප සම්පත් විඳ මෙසමයෙහි එකෙකී චක්‍රයෙහි දහස් දහස් දූවී ඇති නිම්නැබ සහිත දෙසිය සොළසක් මඟුල් ලකුණෙන් පිරිවරන ලද අවී චක්‍ර ලක්ෂණයෙන් විසිතුරුවූ හෙඹා දෙපාදය ඇතිවූ සේක් ගෘහ වාසයෙහි විසුවහොත් අපමණ වූ බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිකාදි පරිවාර ජනයන් විසින් පිරිවරණ ලදුව සක්විති රජ වන සේක. ගෘහාභි නිෂ්ක්‍රමණය කොට පැවිදි වූ බැවින් අපමණ වූ භික්ෂු, භික්ෂුණී, උපාසක, උපාසිකා, දිව්‍ය, මනුෂ්‍ය අසුර, නාග, ගන්ධර්වයන් විසින් පිරිවරණ ලදුව සර්වඥපදප්‍රාප්ත වූ සේක.

(03)

සනරාමර ලෝක සත්ව භ්‍රමරනිසෙවිත ශ්‍රීපාදාරවින්ද දෙපා ලක්ෂිත වූ ඒ සර්වඥරාජොත්තමයාණන් වහන්සේ පූර්ව ජන්මාන්තරයෙහි ප්‍රාණ ඝාතයෙන් වැලක පරූපඝාතය පිණිස ගන්නා ලද අවි ආයුධ නැතිව සකල ප්‍රාණීන් විෂයෙහි හිතානුකම්පාවෙන් යුක්තව විසූ සේක. එම කුශල බලයෙන් මරණින් මත්තෙහි දෙව්ලොව ඉපිද අපමණවූ දෙව් සම්පත් විඳ එයින් චුතව වැඩි සේක් දික්වූ අක් පතුල් ඇති විලුම් මුදුනෙහි සිහින් කකුල් ඇති සෙසු ජනයන් මෙන් නොව ශ්‍රී පාදතලය සතරභාගයෙන් දෙභාගයෙක් අක් පතුල්ව තුන්වන භාගයෙහි ජංඝාප්‍රතිෂ්ටිතව සතරවන භාගයෙහි හිදි අගින් වට තැබුවක් වැනි වූ සම්පූර්ණ වූ දික් විලුම් ඇති මහා පුරුෂ ලක්ෂණයද,

(04)

ඇතැම් ඇඟිලි දික්න ඇතැම් ඇඟිලි ලුහුඬුවන සෙස්සන් සේ නොව මකුලුවන් ඇඟිලි සේ දික්ව මුලින් දළව ක්‍රමයෙන් ගොස් අගින් සිහින්ව ශොභාමත්ව බබලන දීර්ඝාංගුලි (තද පාට) නම් වූ පුරුෂ ලක්ෂණයෙන්ද,

(05)

ස්කන්ධයෙන් හෝ නැමෙන කටිප්‍රදේශයෙන් හෝ නැමෙන දන මඬලින් හෝ නැමෙන දීර්ඝශරීර ඇතිවන බැවින් පාර්ශවයෙන් වක්වෙන උඩු බලා ග්‍රහතරු ගනින්නන් සේ ඇවිදින අල්ප මාංසරුධිර වන බැවින් ශූලසදෘශව වෙව්ලමින් ඇවිදින අයසේ නොව ශොභිතවූ ඍජුව දීර්ඝ ප්‍රමාණ වූ **බ්‍රහ්මුජ්ජුගාත්‍ර** නම් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයද, යන මේ ලක්ෂණත්‍රයෙන් සමන්විත වූ සේක් ගෘහ වාසයෙහි විසුවහොත් දීර්ඝයුෂ්කව මනුෂ්‍යවූ කිසි හතුරෙක් විසින් නියමිත ආයුශය දක්වා ජීවිතාන්තරායක් කරගත නොහැකි සක්විති රජ සැප විඳිනා සේක.

ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි වූ හෙයින් දීර්ඝායුෂ්කව උපන්දා පටන් පරිනිර්වාණය දක්වා ශ්‍රමණයකුගෙන් හෝ බ්‍රාහ්මනයකුගෙන් හෝ දෙවියකු විසින් වේවයි, මාරයෙකු විසින් වේවයි, බ්‍රහ්මයෙකු විසින් වේවයි වෙනත් කිසිවෙකුන්ගෙන් හෝ ජීවිතාන්තරායක් කරගත නොහැකි සර්වඥතාඥාන පදප්‍රාප්ත වූ සේක.

(06)

සනරාමර සකල ලෝක චිත්තාමාණික්‍ය වූ ඒ සර්වඥ රාජොත්තමයාණන් වහන්සේ පූර්ව ජන්මාන්තරයෙහි ප්‍රණීත වූ රස ඇති කෑම, බීම ආදිය දන් දුන් සේක. ඒ කුශල බලයෙන් මරණින් මත්තෙහි ස්වර්ගයෙහි ඉපිද අප්‍රමාණ දිව්‍ය සැප සම්පත් විඳ චුතව වැඩි සේක්. දෙඅත්, දෙපා පිට අන්‍ය ජනයන්ගේ සේ නොව දෙයත් පිටය, දෙපා පිටය, දෙඅංස කූටය ස්කන්ධය යන සප්ත ස්ථානයෙන් පරිපූර්ණ වූ **මාසොත්සද** ඇති මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණය ලත් සේක. ඉදින් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් යුක්තව ගෘහවාසයෙහි විසූ වේ නම් අපමණ වූ ප්‍රණීතාහාරයන් ලැබ රාජ්‍ය සම්පත් විඳිනා සේක. ගිහි බන්ධනයෙන් මිදී පැවිදි වූ නිසා සකල ලෝක

සත්වයා විසින් පිළිගන්වන ලද ප්‍රණීතාහාරයන් ලබන සුලුව සම්මා සම්බුඬ රාජ්‍යයට පත් වූ සේක.

(07)

ඒ සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ පූර්‍ව ජන්මාන්තරයේහි දාන ප්‍රිය වචනාර්ථචර්‍ය්‍යා සමානාත්මතාය යන සතර සංග්‍රහ වස්තුවෙන් සත්වයන්ට සංග්‍රහ කළ සේක. එම කුසල් බලයෙන් දෙව්ලොය ඉපිද අපමණ දිව ඉසුරෙන් සතුටුව එයින් සැව මෙහි පැමිණි සේක. ශ්‍රී හස්තපාද තලයන් ප්‍රසන්නවූ මොලොක් වූ ජාතමාත්‍ර කුමාරයක්හුගේ හස්තපාද තලයන් සෙයින් සැම කල්හි මෘදුවූ තරුණවූ අතුල් පතුල් ඇති මේ මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණයද ,

(08)

පැණ අත් පැණ පා ඇති සෙසු ජනයන් සේ නොව දක්‍ෂවූ වඩුවකු විසින් යොදන ලද ජාලකවුළුවක් වැනිව අත සතර ඇඟිළිද පය පස් ඇඟිල්ලෝද එකම ප්‍රමාණව ඔවුනොවුන් විනිවිද සිටිනා ජාලහස්ත පාද නම් වූ මේ මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණයද යන පුරුෂ ලක්‍ෂණ ලත් සේක. ඉදින් මේ මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණයෙන් සමන්විතව ගිහිගෙයි විසුවහොත් සුවිනීත වූ බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිකාදීන් විසින් පිරිවරන ලදුව සක්විති රජසිරි විඳිනා සේක. ගෘහාභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට පැවිදි වූ නිසා සුවිනීතවූ භික්‍ෂු, භික්‍ෂුණී, උපාසක, උපාසිකා, දිව්‍ය, මනුෂ්‍ය, අසුර, නාග, ගන්ධර්‍වයන් විසින් පිරිවරණ ලදුව සම්මා සම්බුදු වූ සේක.

(09)

අති පරිශුඬ ප්‍රවරගුණගණාභරණ සමලංකෘතවූ ඒ සර්‍වඥ රාජොත්තමයාණන් වහන්සේ පූර්‍ව ජන්මාන්තරයෙහි බොහෝ මනුෂ්‍යයන්ට අර්ථාන්විතවූ, ධර්‍මාන්විත වූ දේශනා කළ සේක. සියලු සත්වයන්ට හිත සුව පිණිස වැඩ කල සේක. ධර්‍මයාග කළ සේක. එම කුශල බලයෙන් දෙව් ලොව ඉපිද අපමණ වූ දිව්ඉසුරු විඳ එයින් සැව මෙහි උපන් සේක. පිටිපසයෙහි බොලට ඇතිවන බැවින් ඇණපටසේ තදපා ඇති කැමති සේ නොපිරිවැටෙන යනුවෙන් පතුල් නොපැණෙන සෙසු ජනයන් සේ නොව නැගීමත්තෙහි ගුල්ඵයෝ පිහිටා වඩනා කල නාභිය පටන් ගෙන ඌර්ඬවකාය නැව සිටි රන්පිළිමයක් සේ නිශ්චලව අධඃකායම චලිතවන සුවයෙන් පාදයෝ පරිවර්තිත වන පෙරදුටු පිටි පසදු දෙපාර්‍ශවයෙහිදු සිට බලන අයට පාද තලයෙන් **පැණෙන උත්ශංඛපාද** නම් වූ මේ මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණය ද ,

(10)

නීලවූ අජන වර්‍ණවූ ලෝමයෝ දක්‍ෂිණාවෘත්තව ආවර්ත්තිතව පර්‍ය්‍යාවශානයෙහි සඳමඬලක් වැනි ශ්‍රී මුඛයෙහි ශෝභාව බලන්නවුන් සෙයින් සිටිනා **ඌර්ධ්වග්‍රලොමතා** නම් මේ මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණය ද , යන මේ මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණ ද්වයෙන් යුක්ත වූ සේක. මේ මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණ ද්වයෙන් සමන්විතව ගෘහවාසයෙහි විසුවහොත් පඤ්ච කාමභෝගීන්ට නායකව රාජ්‍ය සම්පත් විඳිනා සේක. ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිදි වූ හෙයින් සර්‍ව සත්ව සංහතියට අග්‍රව ශ්‍රේෂ්ඨව සර්‍වඥපදප්‍රාප්ත වූ සේක.

(11)

ඒ අපගේ ගෞතම සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ පූර්ව ජාතීන්හිදී සියලු සත්වයෝ සිව් සැටකලා ශිල්පය හා අෂ්ඨාදශ විද්‍යාස්ථානයද කර්මාන්තාදියද කෙසේ නම් වහා දැනගනිත්ද? කෙසේ නම් වහා ඉගෙන ගනිත්ද ? කෙසේ නම් මම අන්‍යයන්ට වහා උගන්වම්ද ? යනාදීන් ශිල්පශාස්ත්‍රාදිය සකස් කොට ඉගැන්වීමෙහි යෙදුන සේක. එම පුණ්‍ය බල මහිමයෙන් දෙව් ලොව ඉපිද පිතා පුන මෙහි උපන් සේක් **පරිපූර්ණවූ එර්ණජංඝ** නම් වූ මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණය ලත් සේක. මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් යුක්තව ගිහි සැප වින්දේ නම් මේ මහා පෘතුවියටම රජ ඉසුරට පත්ව අනෙකුත් රාජධානි වල රජ දරුවන්ට සුදුසුවූ රාජාංගවූ රාජුපභොග වූ රාජානුච්ඡවිකවූ යම් කිසි දෙයක් ඇත්ද ඒ සියල්ල වහා ලබමින් සක්විති රජ ඉසුරු විඳිනා සේක. අභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට පැවිදි වූ නිසා ශ්‍රමාණාර්හවූ ශ්‍රමණාඟවූ ශ්‍රමණොපභොග වූ ශ්‍රමාණානුච්ඡවිකවූ යම්කිසි දෙයක් ඇත්ද ඒ සියල්ල වහා ලබමින් බුද්ධ රාජ්‍යයට පැමිණි සේක.

(12)

ඒ භාග්‍යවත් අභීත් තථාගතයන් වහන්සේ අතීත භවයෙහි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් වෙත ගොස් '' ස්වාමීනි, කුසල් මොනවාද ? අකුසල් මොනවාද ? සාවද්‍ය කුමක්ද ? අනවද්‍ය කවරේද ? කුමක් සේවනය කටයුතුද ? කුමක් සේවන නොකට යුතුද? කුමක් කරනු ලබන්නේ මට බොහෝ කලකට චිත්ත පීඩාදියක් කායික පීඩාදියක් වෙත්ද ? මොන ක්‍රියාවක් කිරීමෙන් මට බොහෝ කලකට හිතසුව පිණිස වන්නේද ? යනාදීන් විචාරීමෙහි යෙදුන සේක. එම කුසල් බලයෙන් දෙව්ලොව ඉපිද දිව ඉසුරෙන් පිනා ඉන් අනතුරුව මෙහි උපන් සේක්. කුණු, දූවිලි ආදී කිසිවක් ශරීරයෙහි නොඇලෙන නෙළුම් කොළේට වැටෙන ජල

බිංදු සෙයින් දාඩිය ආදිය ඇලී ගැලී නොසිටන සියුම් සිවි ඇති **සුඛුමච්චවි** නම් වූ මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් සමන්විතව ගිහි සැප විඳි සේක් නම් ප්‍රඥාවෙන් අග්‍රව කාමභෝගීන් කෙරෙහි සදෘශවූ හෝ විශිෂ්ඨවූ හෝ කිසිවෙක් නැතිව සක්විති රජ ඉසුරු විඳිනා සේක. මහභිනික්ඛන්නික්ම පැවිදි වූ නිසා මහත්වූ අර්ත්ථ ධර්මාදිය දන්නා මහා ප්‍රඥාවෙන්ද ආකාශය සේ පෘථුලවූ ප්‍රඥාවෙන්ද හා සබහුලතුෂ්ටි බහුල ප්‍රඥාවෙන්ද ජවනහංසගති බඳු ශීඝ්‍රප්‍රඥාවෙන්ද තීක්ෂණ ප්‍රඥාවෙන්ද විනිවිද පවත්නා ප්‍රඥාවෙන්ද යුක්තව සියලු සතුන් කෙරෙහි ප්‍රඥාවෙන් අග්‍රව සර්වඥතා ඥානයට පැමිණි සේක.

(13)

ප්‍රසිද්ධ ශුද්ධබුද්ධගුණා ලංකෘතවූ ඒ සර්වඥ රාජොත්තමයාණන් වහන්සේ පෙර සංසාර ගමනෙහිදී සියලු සත්වයන් කෙරෙහි ක්‍රෝධ නොකොට උපායාස බහුල නොවී අනේක ප්‍රකාරයෙන් බැණ වදිමින් සිටියදීත් කෝප සිතක් නොඉපදවා සමාවම කළ සේක. සිහින් මොලොක් ආස්තරණ පාපුරණාදියද දන් දුන් සේක. එම කුශල බලයෙන් දෙව්ලොව ඉපිද දිව ඉසුරෙන් පිනා එයින් සැව මෙහි උපන් සේක. ස්වර්ණවර්ණ වූ ඝන සිනිදුවට රන්කඳක් සෙයින් **ප්‍රසන්නවූ ඡවි ඇති** මේ මහා පුරුෂණයෙන් සමන්විත වූ සේක. මෙම මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් සමන්විතව ගෘහවාසයෙහි විසූ සේක් වීනම් සතර මහා දිවයිනටම අධිපතිව සක්විති රජ ඉසුරු විඳිනා සේක. අභිනිෂ්ක්‍රමනය කොට පැවිදි වූ සෙයින් සම්මා සම්බුද්ධ රාජ්‍යයට පත්ව දස දහසක් සක්වල ප්‍රධාන කොට කෝටියක් සක්වලට අඥාචක්‍රය පැතිරෙව්වේය.

(14)

මාගේ ස්වාමී වූ ඒ සර්වඥ රාජෝත්තමයාණන් වහන්සේ පෙර ජන්මාන්තරයෙහි ඔවුනොවුන් කෙරෙහි බේද භින්න වී ඔවුනොවුන් ඈත් වෙමින් වෙන වෙනම විසුව අඹු සැමි, ඥාති මිත්‍රාදීන්, විස්වාසීන් ඔවුනොවුන් වෙත ගොස් නැවත වෙන් නොවෙන ලෙස එක්කොට සමාදානය කරවා ඔවු නොවුන් කෙරෙහි මෙත් සිත් උපදවන සේ අවවාද අනුශාසනා කොට නැවත නොබිඳෙන ලෙසට සමගි සතුටු කරවූ සේක. ඒ කුශල බලයෙන් දෙව්ලොව ඉපිද දිව්‍ය සම්පත්තියෙන් සතුටුව එයින් සැව මෙහි උපන් සේක්, වෘෂභවරවාරණාදීන්ගේ අංග ජාත සෙයින් පුරුෂ ව්‍යාජනය ස්වර්ණපද්මකර්ණිකාවක් බඳු කොශගර්භයෙහි අවහිතව ප්‍රච්ඡන්නවව හෙම වස්ත්‍රයෙන් ගුහ්‍ය කටයුතු බැවින් **කොශාවහිත වස්ත්‍ර ගුහ්‍ය** නම් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් සමන්විත වූ සේක. ඉදින් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් සමන්විතව ගෘහවාසයෙහි විසූ සේක් නම් බොහෝ සියදහස් ගණන් පුත්‍රයන් ඇතිව සක්විති රජ ඉසුරු විඳිනා සේක. ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි වූ නිසා සැරියුත්, මුගලන් ආදී අනේක සත සහස්‍ර පුත්‍රයින් විසින් පිරිවරණ ලදුව බුද්ධ රාජ්‍යයට පත්වූ සේක.

(15)

ත්‍රිභුවන නිඛිල ජනරාජහංසනිසෙවිත පංකජකාණනාකාර ශ්‍රීපාද යුගලෝ පශොභිතවූ ඒ සර්වඥ රාජජෝත්තමයාණන් වහන්සේ අතීත භවයෙහි මහජන සංග්‍රහය පරීක්ෂා කරන සේක්, මේ පුද්ගලයා මෙනම් මෙනම් සත්කාරයන් විඳින්නට සුදුසු වන්නේ යයි දන පුරුෂ විශේෂානුරූප සත්කාර කළ සේක. ඒ කුශල බලයෙන් ස්වර්ගයෙහි ඉපිද දිව ඉසුරෙන් සතුටුව ඉන් අනතුරුව මෙහි උපන් සේක. කාය හෝ දීර්ඝවන ව්‍යාමය හෝ දීර්ඝවන සෙසු ජනයන් මෙන් නොව පණස්හත්වන

බැවින් හෝ සියක්හත්වන බැවින් හෝ සමවූ ස්කන්ධය හා සමවූ ශාඛා ඇති න්‍යාග්‍රොධය දිගිනුදු විස්තාරයේනුදු සම පමණ වේද එසෙයින්ම කයිනිදු ව්‍යාමයෙනුදු සම පමණවූ යම් පමණ කායවීනම් එපමණ ව්‍යාම ඇති යම් පමණ ව්‍යාම වීනම් එපමණ කාය ඇති න්‍යාග්‍රොධපරිමණ්ඩල නම් වූ මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණය ද,

(16)

කුබ්ජවන බැවින් ඌර්ධ්වකාය අපරිපූර්ණවාමන හෙයින් අධඃකාය අපරිමුර්ණව සිට නොනැමී දෙදන පිරිමදනට අසමර්ථවූ උභයකාය ඇතිවන බැවින් සිටනොනැමී අදෙඅත්ලෙන් දෙදන පිරිමදිනා මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණ ද්වයෙන් යුක්තවූ සේක. ඉදින් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් සමන්විත ගිහි වාසයෙහි විසුසේක්නම් ආඪ්‍යව මහත් ධනවත්ව මහත් උපභෝග පරිභෝග ඇතිව බොහෝ රන්රිදී වස්තුව ඇතිව රජසැප විඳිනා සේක. අභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට පැවිදි වූ නිසා ශ්‍රද්ධාධනාදීන් අඪ්‍යව මහද්ධනීව මහත්වූ උපභෝග පරිභෝග ඇතිව සම්මා සම්බුද්ධ රාජ්‍යයට පැමිණි සේක.

(17)

විශුද්ධගුණරතන ප්‍රවරාකරවූ ඒ සර්වඥ රාජෝත්තයාණන් වහන්සේ පූර්ව ජන්මාන්තරයෙහි සියලු සත්වයන්ට හිතසුව පිණිස මේ සියළු සත්වයෝ කෙසේ නම් ශ්‍රද්ධාවෙන් ශීලයෙන් ශෘතයෙන් ත්‍යාගයෙන් ප්‍රඥාවෙන් ධන ධාන්‍යයෙන් ක්ෂෙත්‍ර වස්තුවෙන් ද්වීපද චතුෂ්පද ජාතීන්ගෙන් දාශකර්මකාරයින්ගෙන් ඥාතිමිත්‍ර ජනයන්ගෙන් වැඩෙත්දොහෝයි සිතා සියලු සත්වයන්ට වැඩ කිරීමෙහි නිරතවූ සිත් ඇතිව උපකාර කළ සේක. එම කුශල බලයෙන් දෙව්ලොව ඉපිද දිව්‍ය සම්පත්තියෙන් අපමණ දිව්‍ය

සම්පත් විඳ මෙහි උපන් සේක. සිංහයාගේ පූර්වාර්ධකාය බඳු ශරීර ඇති බවය.

(18)

නිම්නව පෙනෙන පිටදෙහාග ඇති සෙසු ජනයන් සේ නොව කටිය පටන් ගෙන මාංස පටලයෙක් ස්කන්ධය දක්වා උත්ගතව නැගී රන් පෝරුවක් සෙයින් පිටවසා පිහිටි නිසා චිතන්තරාංශය යි කියන ලද මේ මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණය ඇති විය.

(19)

කොකුන්ගේ සෙයින් දික්වූ පළල්වූ ග්‍රීවා ඇති බණකල ශිරාජාල පැණෙන මදව ස්වරනිගීත වෙන සෙසු ජනයන් සේ නොව සුවෘත්තවූ රන්කලස කරක් බඳු කඳට ඇති බණනකල ශිරාජාල නොපැණෙන මේ සයත්හුගේ ගර්ජනා සෙයින් ගර්ජනා කරන කල ස්වරමහත් වන සමවෘත්තස්කන්ද නම් වූ මේ මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණයද යන මේ පුරුෂ ලක්‍ෂණ තුණින් යුක්තව වූ සේක. ඉදින් මේ මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණ තුනෙන් යුක්තවන ගෘහවාසයෙහි විසූ සේක් නම් නොපිරිහෙන ධන ධාන්‍ය ක්‍ෂෙත්‍ර වස්තුවෙන් ද්වීපද චතුෂ්පද ජාතීන්ගෙන් අඹු දරුවන්ගෙන්, මෙහෙකරුවන්ගෙන්, ඥාතීන්ගෙන්, මිතුරන්ගෙන් යුක්තව නොපිරිහෙන සියලු සම්පත්තීන්ගෙන් යුක්තව සක්විති රජසිරි විඳිනා සේක. ගෘහාභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට පැවිදි වූ හෙයින් ශ්‍රද්ධාවෙන්, ශීලයෙන්, ශ්‍රුතයෙන්, ත්‍යාගයෙන්, ප්‍රඥාවෙන් සර්ව සම්පත්තීන්ගෙන් නොපිරිහෙන ස්වාභාව ඇතිවූ සම්මා සම්බුද්ධ රාජ්‍යයට පැමිණි සේක.

(20)

ප්‍රවර සුවිසුද්ධ සර්වගුණගනාභරණ විභූෂිතවූ ඒ සර්වඥ රාජොත්තමයාණන් වහන්සේ පෙර ආත්ම භවයන්හීදී අතින්, පයින්, ගල්කැට, මුගුරු, ආයුධ කිසිවෙකුට කුඩා සතෙකුට පවා භිය කිරීමක්, තාඩනයක්, පීඩාවක්, මැරීමක්, තැලීමක් වශයෙන්වත් වෙහෙස භිය නොදුන් සේක. එම කුශල බලයෙන් ස්වර්ගයෙහි ඉපිද දිව්‍ය ඉසුරු විඳ එයින් සැව මෙහි උපන් සේක. හත්සියයක් රසහරණීහු ඌර්ධවීග්‍රවා ග්‍රීවයෙහිම ප්‍රතිමුක්තයහ. තිලබීජයක් පමණ ආහාරයෙකුදු ජිහ්වාග්‍රයෙහි තබන ලද්දේ සර්වශරීරයෙහි ඔජස් අනුස්ඵකරණය කරන හෙයින් රසයන්ගේ ග්‍රාශය අදනය කරවන්නෙන් රසග්‍රාසාග්‍ර නම් මේ මහ පුරුෂ ලක්‍ෂණයෙන් සමන්විත වූ සේක. ඉදින් මේ මහා පුරුෂ ලක්‍ෂණයෙන් සමන්විතව අගාරමද්‍ධ්‍යයෙහි විසූ සේක් නම් අල්පබාධාව සක්විති රජසිරි විඳිනා සේක. ගෘහාභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට පැවිදි වූ නිසා අල්පාබාධව බුද්ධ රාජ්‍යයට පත් වූ සේක.

(21)

වෛනෙයජනොත්පල කුසුම වන සණ්ඩ ප්‍රබෝධන පුවර දශශතකිරණය මානවූ ඒ සර්වඥ රාජොත්තමයාණන් වහන්සේ අතීත භවයෙහි ප්‍රිය නේත්‍ර යුගලයෙන් සියලු සත්වයා බැලූ සේක. ඒ කුශල බලයෙන් දෙව් ලොව ඉපිද දින ඉසුරෙන් පිනා පුන මෙහි උපන් සේක. අභිනීලනේත්‍ර ලැබූ සේක. හෙවත් සියලු නුවණම නිල්නොවතුදු නිල් පැහැය උවමනා තැනදී දියබෙරලිය මල් වැනි ඉතා පිරිසිදු රන්වන් පැහැය, රත්උවමනා තැන්හි බඳු වදමල් පැහැය වැනි රත්පැහැය, සුදු උවමනා තැන්හි දවහත්තරුවැනි සුදු පැහැය, කළු උවමනා තැන්හි රුක් පෙණෙල ඇට වැනි ඉතා පිරිසිදු කළු පැහැ ඇතිව නේත්‍ර යුගලයෝ රන් විමනක මිණිසිව් මැදුරු සෙයින් වැටහෙන **අභිනීලවූ නේත්‍රයන් ඇති**

මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් සමන්විත වූ බවය.

(22)

අක්ෂිගුලයෝ අපරිපූර්ණව විනිර්ගතව ගාම්භීරව තිබෙන අක්ෂි යුගළයන් ඇති සෙසු ජනයන්සේ නොව එව්ගල උපන් රතු වස්සකුගේ අක්ෂිගුල සදෘශවූ අක්ෂි යුගල ඇති ගොපක්ෂම නම් වූ මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණය ඇති බවය, යන මේ පුරුෂ ලක්ෂණමයෙන් සමන්විත වූ සේක. ඉදින් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණ ද්වයෙන් සමන්විත වූ සේක. මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණ ද්වයෙන් යුක්තව ගෘහවාසයෙහි විසුවෙක් නම් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිකාදීන්ට ප්‍රියදර්ශනීව සක්විති රජ ඉසුරු විඳිනා සේක. ගෘහාභිනිෂ්ක්‍රමණය කළ හෙයින් භික්ෂු, භික්ෂුණී, උපාසක, උපාසිකාදී සියලු සත්වයන් ප්‍රියදර්ශනීයව සර්වඥපදප්‍රාප්තවූ සේක.

(23)

ලෝකොත්තර ගුණ කුසුම ඵල පල්ලවාලංකෘත සුර පාදපවූ ඒ සර්වඥ රාජොත්තමයාණන් වහන්සේ අතීත ජන්මාන්තරයෙහි බොහෝ සත්වයන් කාය සුචරිතයෙහි, වචී සුචරිතයෙහි, මනෝ සුචරිතයෙහි, සාන සංවිභාගයේහි, සීල සමාදානයෙහි, උපොසථුපවාසයෙහි, මත්තෙය්‍යතායෙහි, පෙත්තෙය්‍යතායෙහි, සාමඤ්ඤතායෙහි, බ්‍රහ්මඤ්ඤතායෙහි, කුලජ්‍යෙෂ්ඨාපචායිතායෙහි, අන්‍යතරාන්‍යතර අධිකුශල ධර්මයෙහි පෙරදූරි කොට හැසිරවූ සේක. එම කුශල බලයෙන් දෙව්ලොව ඉපිදි දිව ඉසුරු විඳ පුන මෙහි උපන් සේක්, උෂ්ණීෂශීර්ෂ නම් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් යුක්ත වූ සේක, හෙවත් හේ පරිපූරණී ලලාටද පරිපූර්ණ ශීර්ෂතාද් ගෙන කියන ලද්දේය.

භාග්‍යවත් අතීත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේගේ දකුණු කන්සිල පටන් ගෙන මාංස පටලයෙක් සමුත්ථිතව නළල වසා පුරා ගොස් වම් කන්සිල සිටියේය. රජ කෙනෙකුගේ නළල බැඳි රන් පටක් සෙයින් දිළිසෙයි. පශ්චිම භවික බෝධිසත්වයන්ගේ මෙකී ලක්ෂණය දැක රජනට උෂ්ණීෂපට කළහ. මේ එක් අර්ථයෙක සෙසු ජනයෝ අපරිපූර්ණ සිරස් ඇති වෙති. ඇතැම් කෙනෙක් කල්ප ශීර්ෂ වෙති, ඇතැම් කෙනෙක් අස්ථිශීර්ෂ වෙති, ඇතැම් කෙනෙක් කුම්භශීර්ෂ වෙති, ඇතැම් කෙනෙක් ප්‍රාග්භාර ශීර්ෂ වෙති. බුදුරජාණන් වහන්සේට පරපූර්ණවූ සිරස් වෙයි. එහි ප්‍රතම පක්ෂයෙහි උෂ්ණීෂයෙන් වෙලන ලද හිස්වැන්නෙන් උෂ්ණීෂ විය. උෂණීශීර්ෂ නම් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් සමන්විතව ගිහි වාසයෙහි විසු සේක් නම් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිකාදීන් විසින් අනුව පවත්නා ලබමින් සක්විති රජසිරි විඳිනා සේක. ගිහි ගෙයින් නික්ම අභිනිෂ්ක්‍රමණය කර පැවිදි වූ නිසා සනරාමර සියලු සත්වයන් විසින් අනුව පවත්නා ලදුව බුඬ රාජ්‍යයට පත් වූ සේක.

(24)

සුපරිසුඬ ප්‍රවර නිඛිලගුණරත්න නිධිනි කෙත නිර්විශෙෂවූ ඒ සර්වඥ රාජොත්තමයාණන් වහන්සේ පූර්වජන්මාන්තරයෙහි මුසාවාදයෙන් වැළකී සත්‍යවාදීව සත්‍යයෙන් සත්‍ය අතුරෙහි බොරුවක් නොකියා ගළපමින් ස්ථිරව පිහිටි වචන පවසමින් ඇදහිලි කටයුතු වචන භාවිතා කරමින් ලෝකයා සම්බන්ධව විසංවාද නොකොට සත්‍යවාදී වූ සේක. එම පුණ්‍ය බලයෙන් දෙව්ලොව ඉපිද දිව ඉසුරෙන් පිනා පුනයෙහි උපන් සේක්. එක කූපයෙක්හි දෙකක් තුණෙකුදු ලොම් ඇති සෙසු ජනයන් සේ නොව එකෙකි කූපයෙහි එකෙකිලොම් ඇති මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයද,

(25)

ඌර්ණරොම ධාතුව ඇති බවද හෙවත් ඒ ලොම් නළල් මැද වූයේය. ඉතා පිරිසිඳු දවහත්තරුවැන්න පහන් ගිතෙල් ගලා තුබූ සියක් වට පෙළු පුලුන් පොදක් සෙයින් මෙලෙක හිඹුල් පුලුන් ලියපුලුන් හා සමානමය. ඒ රෝමයෝ කෙළවර ගෙන අදනා ලද්දාහු දක්ෂිණාවර්තකව ඌර්ධ්වාග්‍රව සිටිති. ස්වර්ණඵලක මධ්‍යයෙහි තිබූ රජතබුද් බුදයක් සෙයින් ස්වර්ණකලසයෙන් නික්මෙන ක්ෂිරධාරා සෙයින් අරුණප්‍රභා රහිත ගගන තලයෙහි ඔසධී තාරාකා සෙයින් අතිමනොහරව දිස්ති මේය. ඌර්ණ රොමනම් කියා බෝධිවංස පරිකථාවෙහි වර්ණනාකරන ලද දෙබැම අතරෙහි හටගත් **ඌර්ණරෝම** නම් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයද යන මහා පුරුෂ ලක්ෂණය ද්වයෙන් යුක්තවූ සේක, ඉදින් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණ ද්වයෙන් සමන්විතව ගිහි වාසයෙහි විසූ සේක් නම් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිකාදීන් විසින් සමග්‍ර රාජ්‍ය සම්පත් විඳිනා සේක. අභිනිෂ්ක්‍රමණය කළ හෙයින් සනරාමර ලෝකයා විසින් සම්පවර්තිතිව සර්වඥපදප්‍රාප්ත වූ සේක.

(26)

සර්වපරවාදීභ කුම්භවිදාරණ ප්‍රවර සිංහ රාජ වූ ඒ සර්වඥ රාජොත්තමයාණන් වහන්සේ පෙර ආත්ම භාවයන්හීදි පෛශුන්‍ය වචනය හැර කේලමින් ඔවුනොවුන් භේද බින්න වචනයෙන් දුරුව මෙතනින් යමක් අසා ඔවුනොවුන්ගේ භේදය පිණිස එතැන්හි නොකියන සුලුව භේද බින්න වූ සත්වයන් ගළපන සුලුව සමඟි වූවන්ට අනුබල දෙන සුලුව සමඟි තැන්හි වාසය ඇතිව සමඟි වූවන් කෙරෙහි ඇලුම් ඇතිව සමඟි වූවන් දකත්, අසාත් සතුටුව යම් වචනයක් කී කල සත්වයන් සමඟි කෙරේද ඒසාමාග්‍රී ගුණය ප්‍රකාශ කරන වචනයම කියන සේක. එම පුණ්‍ය බලයෙන් දෙව්ලොව ඉපිදි දිව ඉසුරෙන් පිනා පුනා

මෙහි උපන් සේක. උපරිෂ්ඨාත් හනුයෙහි පිහිටි දන්තයෝ විස්සකි. අධස්තාත් හනුයෙහි පිහිටි දන්තයෝ විස්සකැයි කියා **චත්වාරිංශත් දන්තයෝ ඇත** මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයද,

(27)

කුම්භීලයන් දත්සෙයින් විරළව තිබෙන මත්ස්‍යමාංසාදිය කනකල දත් අතුරුතුරු පිරෙණ සෙසු ජනයන්සේ නොව පබළපත්හි බඳ වීදුරු පෙළක් සෙයින් අවිවරව තෙලිතුඩින් දක්වන ලද පිරිච්ඡේදයක් බඳු **අවිවරදන්තයක් ඇති** මේ මහා පුරුෂ ලකණයද යන මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණ දෙකින් යුක්තවූ සේක. මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණ දෙකින් සමන්විතව ගිහිගෙයි විසුව සේක්නම් කිසි කෙනෙකු විසින් නොබිඳිය හැකිවූ බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිකාදි අභෙද්‍ය පිරිවර ඇතිව සක්විති රජ ඉසුරු විඳිනා සේක. මහාභිනිෂ්ක්‍රමණය කල හෙයින් අභෙද්‍යවූ සිව්වනක් පිරිස, දිව්‍ය, අසුර, නාග, ගන්ධර්වයන් විසින් පිරිවරණ ලදුව දසමාර බල බිඳ ජයසිරිමා බෝමැඩදී සම්පූර්ණ සසර ගමන නතර කරන ලදී.

(28)

මනුජසුරාසුර රාජහංශ නිසෙවිතනීරජ කානනාකාර පාදයුගලොප සෝභිතවූ ඒ සර්වඥ රාජොත්තමයාණන් වහන්සේ පූර්ව ජන්මයෙහි කර්ණයට කර්කශවූ පරුෂවචනයෙන් දුරුව යම් වචනයක් තොමෝ නිර්දෝෂද ව්‍යංජන මධුරත්වයෙන් කර්ණයට සැපද අර්ථමධුරත්වයෙන් සකල ශරීරයෙහි කෝප නූපදවා ප්‍රේම උපදවන හෙයින් ප්‍රේම කටයුතුද අස්ඛලිතව සැපසේ සිතට වදන හෙයින් සිත්කලුද ගුණ සම්පූර්ණ බැවින් සිව්මැලිද බොහෝ ජනයාට ප්‍රියවේද බොහෝ ජනයාට සිතට අභිවෘද්ධිකරද එබඳු වූ වචනයක්ම කියන සේක, එම පුණ්‍ය බලයෙන් දෙව්ලොව ඉපිද දිව ඉසුරෙන් පිනා පුන මෙහි උපන් සේක්, ස්ථූලවූදිවු

ඇති කෘශවු දිවුඇති ලුහුඬු දිවුඇති බදදිවු ඇති විෂමදිවු ඇති සෙසු ජනයන් සේ නොව මෙලෙක් වන බැවින් දිව කෙලින් හිඳක් සේ වටාගෙන දෙනාසිකාච්ඡිද්‍ර පිරිමදිති දික්වන බැවින් දෙකර්ණච්ඡිද්‍ර පිරිමදිති පලල්වන බැවින් කෙශාන්තපර්‍යවසාන කොට ඇති සියපලු ලලාටය ප්‍රච්ඡාදන කරණා මෙලෙක්වූ දික්වූ පලල්වූ වර්ණසම්පන්නවූ **ප්‍රභූතජිහ්වා නම්** මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයද,

(29)

ජින්න ස්වර ඇති, හින්න ස්වර ඇති, කාකස්වර සෙසු ජනයන් සේ නොව මහා බ්‍රහ්මයාගේ ස්වර බඳුවූ **මධුරවූ ස්වර ඇති** මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයද යන මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණ දෙකින් යුක්තවූ සේක. මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණ දෙකින් යුක්තව ගෘහවාසයෙහි විසූ සේක් නම් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිකාදීන් විසින් අදහාගත හැකි බස් ඇතිව සක්විති රජසිරි විඳිනා සේක. ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදිවූ නිසා සනරාමර ලෝකයා විසින් අදහාගත හැකි බස් ඇතිව බුද්ධ රාජ්‍යයට ප්‍රාප්ත වූ සේක.

(30)

ඒ භාග්‍යවත් අහීත් අප තිලෝගුරු බුදුරජාණන් වහන්සේ සංසාරයෙහි සැරිසරණ සේක්, සම්ඵපුලාපයයි කියන ලද වැඩකට නැති හිස් බොල් බසින් දුරුව කිවයුතු කල් සලකා කීසේක. සත්‍යය කීසේක. දෘෂ්ටධාර්මික සාම්පරායික අර්ථ නිශ්‍රිතවම කීසේක. නව ලොකොත්තර ධර්මය තිශ්‍රිතුවම කීසේක. යුත්ත ප්‍රාප්ත කාලයෙහි උපමාහා කාරණා සහිත වූ පර්‍යන්තවත්වූ අභිවෘද්ධියෙන් යුක්තවූ සිත්හි නිධානයක් මෙන් තිබිය යුතු වචනම කියන සේක. ඒ කුසල් බලයෙන් දෙව්ලොව ඉපිද දිව ඉසුරෙන් පිනා පිනාපුන මෙහි උපන් සේක. සිංහයාගේ අධස්තාන් හනුව සෙයින් දෙවනුවම පිරිපූර්ණව පුරදොළොස්වක සඳවැනි වූ

සීහහනු නම් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් යුක්ත වූ සේක. මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් යුක්තව අගාර මධ්‍යයෙහි විසූ සේක්, කිසිම හතුරු බලවේගයකට ලක්විය නොහැකිව සක්විති රජ ඉසුරු විඳිනා සේක. මහනික්මන් කල හෙයින් අභ්‍යන්තරයෙහි වූ රාගයෙන් වේවායි ද්වෙෂයෙන් වේවායි මෝහයෙන් වේවායි බාහිරවූ ශ්‍රමණයකු විසින් වේවායි බ්‍රාහමණයකු විසින් වේවායි බ්‍රහ්මයකු විසින්වේවයි ලෝකයෙහි කිසි කෙනෙකු විසින් වේවායි නසාලිය නොහැකිව සර්වඥභාවයට ප්‍රාප්ත වූ සේක.

(31)

ප්‍රචණ්ඩ මොහාන්ධකාර ප්‍රබන්ධ විධ්වංසන ප්‍රවරාදිත්‍ය වූ ඒ සර්වඥ රාජොත්තමයාණන් වහවන්සේ අතීත භවයෙහි මිථ්‍යාජීවයෙන් දුරුවූ සේක. තරාදිය පලම් දඬු ආදියෙන් වංචා කොට ගන්නා තරාදිය රන්තලි හා රන්ගැතළි මිශ්‍ර කොට වංචා කරන්නාවූ කංසකටය වී සහල් තෙල් ආදිය වංචා කොට මැන ගන්නා මානකූටය හිමියන් අහිමි කොට අහිමියන් හිමි කොට අත්ලස් ගන්නා උක්කෝටනය ඒ ඒ උපායෙන් මෙරමා වංචා කිරීමය යෙදී වශයෙන් හෝ මායම් වශයෙන් හෝ මැණික් රත්රන් නොවන දෙය මැණික් රත්රන් යයි කියා වංචා කිරීමය යන මොවුන්ගේ කපටි ප්‍රයෝග වලින් වැළකුන සේක. මිථ්‍යා ජීවයෙන් දුරුව සම්‍යග් ආජීවයෙන් ජීවිකාව කළ සේක. ඒ කුශල බලයෙන් දෙව්ලොව ඉපද දිව්‍යවූ ආයුෂයෙන් දිව්‍යවූ වර්ණයෙන් දිව්‍යවූ සැපයෙන් දිව්‍යවූ අධිපතිභාවයෙන් රූපයෙන් සෙසු දෙවියන් මැඩ පවත්වා ප්‍රමාණාතික්‍රාන්ත කාලයක් පුරා දිව ඉසුරු විඳ පුන මෙහි උපන් සේක. ඇතැම් දත් උස්ව ඇතැම් දත් මිටිව දන්තයන් විෂමව තිබෙන සෙසු ජනයන් සේ නොව යපතින් සිඳුනා ලද සක්පතක් සෙයින් **සමවූ දන්තයන් ඇති** මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයද,

(32)

ප්‍රති දන්තයන් නැගෙන බැවින් ඇතම් දංට්‍රොකෘෂණාව විවර්ණව තිබෙන සෙසු ජනයන් සේ නොව ධවහත්තරු අභිභවා දිලිසෙන ප්‍රභාවයෙන් සමන්වාගතවූ **අතිධවලවූ සුශුකල දංෂ්ට්‍රා** නම් මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණයද යන මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණ දෙකින් යුක්තවූ සේක. මේ මහා පුරුෂ ලක්ෂණ දෙකින් සමන්විතව අගාර මධ්‍යයෙහි විසුව සේක් නම් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිකාදි සුචිපරිවාර ජනයන් විසින් පිරිවරණ ලදුව සතිස් ලක්ෂ දස දහස් තුන්සිය පණස් යොදුන් වට චක්‍රවාටාභ්‍යන්තරයෙහි වූ පන්සියයක්, පන්සියයක් ක්ෂුද්‍ර ද්වීප පරිවාරිත උතුරුකුරු දිවයිනය අපරගෝයානය පූර්වවිදෙහය ජම්බුද්වීපය යන සතර මහා ද්වීපයෙහි ඒකච්ඡත්‍ර නංවා සප්ත රතනචක්‍රවර්තීව සක්විති රජ ඉසුරු විඳිනා සේක, ගිහි බන්ධනයෙන් මිදී පැවිදිදිවූ නිසා සූවිචි සිව්වනක් පිරිස, දිව්‍ය, මනුෂ්‍ය, නාග, අසුර, ගන්ධර්වයන් විසින් පිරිවරණ ලදුව තුන්ලොවටම මුදුන් මල් කඩක් වැනිව සර්වඥතාඥානයට ප්‍රාප්ත වූ සේක.

එයින් වදාළහ දීර්ඝනිකාය ලක්ෂණ සූත්‍රයෙහි

මෙතකින් කර්මය කර්මසාදෘශ්‍යය ලක්ෂණය ලක්ෂණානිශංසය යන සතර කොට්ඨාශය දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් එකකි පුරුෂ ලක්ෂණයෙක් හිලා විශේෂයෙන් විනිශ්චය කරන ලදැයි දත යුතු.

මෙසේ දක්වන ලද දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් හා අශීත්‍යනුව්‍යජනයෙන් බබලන රූපකාය සම්පත්තියක් ඇති සේක නොහොත් සම්මුත්‍යුත්පත්ති විශුද්ධි සංඛ්‍යාතසර්ව දෙවියන් විසින් පූජනීය බැවිනුදු අර්හත්වාදී සර්වගුණාභරණයෙන් විභූෂිතවූ විශුද්ධිදේව භාවයට ප්‍රාප්ත බැවිනිදු දෙවාතිදේවවූ සහශ්‍රාක්ෂ සංඛ්‍යාත ප්‍රමාණාතික්‍රාන්ත ලෝකධාතුවෙහි අපරිමාන ශක්‍රයන්ගේ ගුණාභිබවනය

කොට ඔවුන්ගේ හිස්මුදුන්හි පාපියුම් ඇතිවන බැවින් ශක්‍රාතිශක්‍රවූ කෙළ ලක්ෂයක් ලෝකධාතුයෙහි වසීප්‍රාප්තාදි නිඛිලගුණගණො චිත අමිත මහා බ්‍රහ්මයන්ගේ ශරීරා ලෝකය හා ගුණා ලෝකය ශරත් සූර්යෝදයෙහි ඛද්‍යෝත කෘමින්සේ අභිබවනය කොට දිළිසෙන බැවිනිදු ඔවුන් කිරුළු මිණි රැසින් සුප්‍රශොධිත පාදපංකජ ඇති බැවිනිදු ශ්‍රේෂ්ඨාර්ථයෙන් බ්‍රහ්ම නම් වූ බුද්ධ ගුණයෙන් සමන්විත බැවින් බ්‍රහ්මාති බ්‍රහ්මවූ භාග්‍යවානීතිභගවානන් - භග්නවානීති භගවානන් - (ආදී ගුණාංග දීර්ඝ විස්තරයක් මෙයට ඇතුලත්ව තිබෙතත් මේ ලියන මගෙත් කියවන ඔබටත් ලිවීමේ කියවීමේ අවබෝධ කර ගැනීමේ ගැටළු නිසා බුද්ධ වර්ණනාව මෙතෙකින් නිමා කරමි) කියන ලද නිර්වාණ ධර්මයන් එසේම දතයුතු හෙයින්ද භාවිතය්‍ය ධර්මයයි කියන ලද මාර්ග සත්‍ය ධර්මයන් එසේම දතයුතු හෙයින්ද දත්හෙයින්ද සම්මා සම්බුද්ධ නම් වන සේක.

නිමි

කෙටි විස්තරයක්

දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණය නම් මෙම දහම් ග්‍රන්තය සංස්කරණය කිරීමට අදහස් කලේ වර්තමානයේ හතු පිපෙන්නා සේ නොයෙකුත් දහම් පොත් මුද්‍රණය කරනා කාලයක ලෝකොත්පත්තිය සහ ලෝක විනාශය හා ත්‍රිවිධ සත්ව විනාශය ආදී දහම් පොත් සමාජගත වීමේ අඩුවක් පෙනෙන බැවින් සහ ක්‍රිස්තු වර්ෂ 2016 අවුරුද්දේම එකී දහම් ග්‍රන්ත දෙකකට අමතරව තුන්වනුව ''දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණය'' නමින් තවත් ධර්ම ග්‍රන්තයක් වශයෙන් මෙම දහම් ග්‍රන්තය සංස්කරණය කිරීමට සිත් දුන්නේ අපේ බෞඬයෝ දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණය කියන නම කීවාට මොනවාද? මේ දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණය කියන්නේ කියා වෙන් වෙන්ව නොදන්නා නිසා මීට අවුරුදු 85 කට පෙර මුද්‍රණය කර ප්‍රසිද්ධ කර තිබූ ඉතා ගැඹුරු පොතෙන් 7 න් තුනක්ම පාළි භාෂාවෙන් සහ මට නොතේරෙන සංස්කෘතික භාෂා වෙන් තිබුනත් දන්න ටිකවත් ඇතුලත් කර කාලීන දහම් පොතක් මුද්‍රණය කලොත් හොඳයි කියන හැඟීම සහ ධර්මය විකෘති කිරීම මහා බරපතල පාපකර්මයක් වන බව දන්නා නිසා නොතේරෙන දේවල් පවා ඇතුලත් කර මුද්‍රණය කලේ එම හැඟීම උඩබව කරුණාවෙන් සළකත්වා යි ඉල්ලා සිටිමි.

මීට,
මෙතැති,
පූජ්‍ය අකුරේගොඩ රතනසාර හිමි.
ශ්‍රී කල්‍යාණි යෝගාශ්‍රමය,
අම්බලංගොඩ.
29.01.2017